

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 53

van **JORIS NACHTERGAELE**

datum: 28 oktober 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Turkije - Diplomatieke rel

De Turkse president Recep Tayyip Erdogan kondigde op 23 oktober jl. aan dat hij 10 westerse ambassadeurs het land zou uitzetten. Aanleiding was de oproep van de ambassadeurs aan het adres van de Turkse autoriteiten om Osman Kavala vrij te laten. Mensenrechtenactivist Osman Kavala zit al vier jaar in de gevangenis op verdenking van medeplichtigheid aan de mislukte staatsgreep in Turkije. Twee jaar geleden veroordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de Turkse overheid wegens de onwettige detentie van Osman Kavala. In verband met de uitzetting van de ambassadeurs keerde de Turkse president echter op zijn stappen terug, maar gebruikt dit dossier nu als een waarschuwing voor het Westen om zich niet te moeien met de interne zaken in Turkije.

Waarnemers spreken van een nieuw dieptepunt in de relatie tussen Turkije en het Westen. De Turkse president gebruikt de assertieve houding tegenover het Westen - een houding die populair blijft in Turkije - om de aandacht af te leiden van de slechte economische situatie in het land op dit ogenblik. Het blijft echter duidelijk dat Turkije zich in woorden en daden verder en verder afzet van de Westerse, democratische waarden en normen.

1. Kan de minister-president meer toelichting geven bij de stand van zaken in dit dossier? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering tegenover de diplomatieke houding van Turkije in dit dossier?
2. Heeft de minister-president meer informatie over de toestand van Osman Kavala? Welke acties zijn er op Europees niveau al genomen met betrekking tot diens toestand?
3. Welke impact heeft dit dossier volgens de minister-president op de relaties tussen de EU en Turkije? Welke houding moet de Europese Commissie volgens de minister-president aannemen in haar relaties met Turkije?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 53 van 28 oktober 2021

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Ik verwijs hiervoor ook graag naar het antwoord dat ik gaf op vraag om uitleg nr. 521 tijdens de Commissie Buitenlands Beleid van 9 november jl.

Volgens de Europese Commissie is de relatie met Turkije nooit zo negatief geweest als nu, sinds de gesprekken over toetreding in 2005 begonnen. De recente ontwikkelingen - waarover u ook spreekt - zijn niet van die aard om deze vaststelling te relativiseren. De toetredingsonderhandelingen zijn feitelijk tot stilstand gekomen. Ik betreur de aanhoudende reeks van incidenten, waaronder deze kwestie, die door het weinig diplomatische optreden van president Erdogan worden veroorzaakt. Een dergelijke houding kan alleen leiden tot verdere vervreemding en vormt geen aanvaardbare basis om verder constructief te onderhandelen.

2. Voor zover ik weet, is de toestand van de heer Kavala onveranderd. Een rechtbank in Istanbul besliste onlangs dat hij zeker tot 26 november vast blijft zitten.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg stelde in 2019 dat er geen enkel bewijs is tegen de heer Kavala en dat hij onmiddellijk moet worden vrijgelaten. De verhouding van Turkije met de 47 lidstaten tellende Raad van Europa kwam daardoor onder toenemende druk te staan.

Het comité van ministers van de Raad van Europa, dat toeziet op de uitvoering van uitspraken van het Hof van de Rechten van de Mens, kondigde vorige maand aan een strafprocedure te beginnen tegen Turkije als de heer Kavala niet vóór de volgende bijeenkomst op 30 november op vrije voeten is gesteld. Het gevolg daarvan kan zijn dat het stemrecht en lidmaatschap van Turkije zouden kunnen worden geschorst in de Raad van Europa.

De Vlaamse Regering kan zich volledig vinden in deze opstelling.

3. Zoals ook aangegeven in mijn antwoord op de eerste deelvraag, hebben de relaties met Turkije een dieptepunt bereikt. De onderhandelingen met Turkije over het EU-lidmaatschap zijn onlosmakelijk verbonden met het behalen van meetbare resultaten. Gezien het laatste rapport van de Europese Commissie verduidelijkte dat er op tal van terreinen geen enkele vooruitgang is geboekt in Turkije, staan deze onderhandelingen stil.

Ik heb al meermaals gesteld dat de Vlaamse Regering van oordeel is dat de EU vandaag niet moet uitbreiden maar moet focussen op hervorming en verdieping. Ik hecht veel belang aan een '*merit based approach*' waarbij elke kandidaat-lidstaat op de eigen merites wordt beoordeeld en het toetredingsproces niet noodzakelijk eenrichtingsverkeer is. Deze visie lijkt mij niet te verenigen met het toezeggen van een EU-lidmaatschap aan Turkije. In dit verband steun ik dan ten volle de resolutie van het Vlaams Parlement dat het tijd is om de toetredingsonderhandelingen met Turkije stop te zetten.